

Predikatie over Psalm 149: 1 - 3 gehouden op Zondagmorgen 17-08-1969 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen: Psalm 147: 2 en 3.

Lezen: de Wet des Heeren.
Psalm 149.

Voorrede.

Een ieder christenmens belijdt toch wel de inhoud van wat wij zo even opzongen uit de 147e Psalm. En nochtans, mijne vrienden, wanneer wij in omstandigheden verkeren die wij niet hebben verwacht, waar wij niet op hebben gerekend, als wij in duisternis zitten, in moeite en ellende, dan kan dat zó ver, vèr weg zijn. Al belijden wij:

Zeer groot is onze Heer', vol krachten,
onpeilbaar diep zijn Gods gedachten;
daar Zijn verstand, nooit af te meten,
ver overtreft al wat wij weten,

dan denken wij nochtans dikwijls dat in onze omstandigheden er geen uitkomen aan is. Maar waartoe is het toch, dat onze Schepper ons hier allerhande omstandigheden toeschikt, zodat wij zouden zeggen: 'Waarom moet dat? Welk nut heeft het?' Merkt dan eens op Abraham, die toch de vader is van al degenen die geloven zullen.

Als God hem roept uit Ur der Chaldeeën, hem opwekt naar het land te gaan dat Hij hem zou wijzen, dan zien wij die man een onbekende toekomst tegemoet gaan. Waarom toch? Waarom heeft God niet gezegd: 'Naar dat land moet het'? Het is: wij zijn door ongehoorzaamheid van God afgevallen en de vrucht daarvan is ellende. En nu wil God, in de ellende waarin wij ons bevinden, ons tot de gehoorzaamheid brengen, opdat Hij ons de zegeningen zou doen wegdragen van dat nieuwe verbond, dat verbond der genade. Als Abraham dan in het land Kanaän is aangekomen en God hem verschijnt en tot hem zegt: 'aan uw zaad zal Ik dit land geven', dan buigt hij zich aanstonds voor God neer (het is een land vloeiende van melk en honing), hij bouwt de Heere een altaar, hij trekt het land door in zijn lengte en breedte, naar Gods bevel, om te zien of waarlijk alles goed was.

Maar dan duurt het 25 jaar eer de beloofde zaak er is en er een Izak is geboren. Zo heeft God Abraham aan Zich verbonden. Want God heeft een zodanig beslag op hem gelegd, dat hij niet links of rechts kon. Hij moest alles van God hebben. Daarom staat er nog apart in de Schriftuur van het geloof dat hij heeft geoefend: op hoop tegen hoop op God uitgezien. En nu heeft God van alle goede woorden er niet één ter aarde doen vallen, bewijzende dat er aan verbonden is dat wij zullen maaien indien wij niet verslappen. Bij God is alles wat wij nodig hebben. Al hebben wij een gebroken hart, Hij wil het helen; Hij wil ons in onze smarten verbinden. Hij telt het groot getal der starren. Zijn liefde, Zijn almacht, Zijn genade zijn onuitsprekelijk. Hij wil dat wij er acht op slaan en dat zetting in ons hart gaat krijgen: Waarlijk tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen, waarlijk in de Heere, onze God, is Israëls heil alleen. Merkt dan op die zaken, opdat wij er door bewogen worden om alles prijs te geven wat niet zijn oorsprong uit God heeft, wat buiten de genade ligt, opdat wij God de Heere waarlijk heiligen in het hart en het pad van Zijn geboden lopen om de zegeningen weg te dragen.

Laat ons dan deze dag daar wat over spreken. De aanleiding is, dat gisteravond op mij is gaan werken wat ons zo even is gelezen, de 149^e psalm. Ik behoef het niet in zijn geheel te herlezen. Laat ons vanmorgen stilstaan bij de eerste drie verzen, waar wij lezen:

Halleluja! Zingt den Heere een nieuw lied, Zijn lof zij in de gemeente Zijner gunstgenoten.

Dat Israël zich verblijde in Degene, Die hem gemaakt heeft. dat de kinderen Sions zich verheugen over hunnen Koning.

Dat zij Zijnen Naam loven op de fluit. dat zij Hem psalm zingen op de trommel en harp.

Als God het geeft, dan spreken wij vanmiddag over het tweede gedeelte. Verenigen wij ons vooraf tot gemeenschappelijk gebed.

Laat ons nog vooraf zingen het eerste en het laatste vers van Psalm 29.

Leerrede.

Hoewel elke Psalm op zichzelf staat, noemt de Schriftuur alle Psalmen tezamen: het boek der Psalmen. Nu staat hier, op het einde er van, deze Psalm, die aanvangt met Halleluja, en daar ook mede eindigt. Dat is toch: geloofd zij God! God heeft immers alles geschapen om Zijns Zelfs wil, tot de eer en verheerlijking van Zijn Majesteit. En nu is dat het doel, het einde, waartoe de werken der goddelijke genade zijn. Laat ons er wel op letten, dat het doel niet is dat er mensen zijn die het 'goed' hebben, die veel hebben, die 'echt' gesteld zijn. Neen! God heeft Zichzelf verheerlijkt in het in aanzijn roepen van hemel, zee en aarde, met alles wat op en in dezelve is. Daar heel dat scheppingswerk in puin gevallen is, zo heeft het Zijn algoedheid behaagd een nieuw werk, het werk van herschepping, in aanzijn te roepen in Zijn lieve Zoon, en dat is zulk een werk van oprichting aller dingen, dat God daardoor weer van Zijn schepselen de eer van Zijn Naam ontvangt, die Hem toekomt. Let wel: dat brengt dat nieuwe werk mee. De kerk belijdt: wij hebben het van U en wij geven het U als uit Uw hand. Het doel en oogmerk is, dat wij, met wat wij van Hem ontvangen, weer teruggaan naar de Oorsprong, opdat Hij zo eer verkrijge.

Zo begint deze Psalm met: Geloofd zij God, en vangt dan aan met: zingt den Heere een nieuw lied; Zijn lof zij in de gemeente Zijner gunstgenoten. Niet alleen in deze Psalm, maar in meerdere Psalmen, alsook in het laatste boek van de Bijbel, de Openbaring, is sprake van een nieuw lied, van het lied des Lams, het gezang van Mozes. Ook die 144.000 zongen een nieuw lied. Als er sprake is van een nieuw lied, dan moet er ook een lied zijn dat verouderd is. Daarbij denken wij aan het lied der schepping, dat verstomd is door de zonde. God had immers alles geschapen om Zijns Zelfs wil, hemel, zee, aarde, met alles wat op en in dezelve is, en van dat ganse gestel sprak Hij, dat het zeer goed was, dus beantwoordende aan de eisen en het doel waartoe het was. Al lezen wij nu niet rechtstreeks dat in het paradijs Adam en Eva hebben gezongen, zij waren in een rechte staat, en daar moeten wij eens over nadenken: als er vlakke is met God, als we van Hem ervaren en ruimte genieten, gaan wij dan met de handen onder het hoofd zitten? Neen, hè?

Van een oude monnik in de middeleeuwen, die genade en aanneming bij God had verkregen, is bekend, dat, daar hij niemand kende waar hij er mee over kon praten, hij ten laatste het veld inliep en over een sloot gebogen tegen de vissen ging spreken: jullie zijn wel redeloze schepselen, maar, vissen, jullie zijn toch ook Gods schepselen; wij hebben toch zo'n goede Schepper.

Als wij daar nu van doordrongen zijn, wat ligt er dan voor de hand? Toch: ik moet mijn geest eens luchten; ik kan het niet laten; de stem die ik daartoe heb zal ik daartoe gebruiken. In Hendrik Ido Ambacht zei indertijd een oude man, die genade en aanneming bij God had verkregen: Zingen zal ik, al sterf ik erbij, al heb ik geen longen meer, maar ik zal zingen. Hoe kwam dat? Uit wat er bij hem was. Die man moest zich ontboezemen. Elihu zegt: opdat ik voor mij lucht verkrijge. Dat is dus geheel en al krachtens de reinheid der schepping: God zó, dan wij, Zijn schepselen, wederkerig Hem verheffen en eren. Is het soms niet beschamend voor ons hoe de vogels zijn? Als de lente in het land komt, dan is 's morgens de zon nog niet te zien en dan beschamen de vogels, ook redeloze schepselen, ons, Gods redemachtige schepselen, al met hun gezang. Zij roemen hun Schepper, in blijdschap en vrolijkheid. Zo moeten in de staat der rechtheid, dat kon niet uitblijven, al staat er dat niet rechtstreeks, Adam en Eva gezongen hebben, zij hebben God alzo geëerd. Want, sprak God dat al wat Hij gemaakt had zeer goed was, zij hadden een rechte kennis, zij hadden gerechtigheid en heiligheid; zij waren naar het beeld Gods geschapen; zij hebben in alles de wijsheid des Scheppers gezien; zij waren niet verduisterd door de zonde.

Wat zien wij in een grasspriet, in een plant, in een bloem? Maar God heeft alles geschapen, van het geringste tot het grootste, tot eer van Zijn Naam. Nu was er geen duisternis bij onze eerste voorouders; zij hebben verstaan, begrepen, ervaren; zij kenden God de Heere aan de wind des daags. Wat moet dat, mijne vrienden, wel geweest zijn. Denkt u eens in, zover wij begenadigd zijn, als er eens tijden voorkomen dat ... ik zal maar één geval nemen uit mijn eigen leven: ik was nog in mijn onverzoende staat, en was na een tijd van grote duisternis en nood, net als Ruth, op de dorsvloer terecht gekomen. Ik was toen alleen op het schip van mijn vader (hijzelf was niet aan boord), en wij lagen wat van de kant af. Toen heeft mijn vriend, die mij wilde opzoeken, ik weet niet hoe lang aan mij staan roepen en stenen staan werpen op het dek. Want, ja, hij wist dat ik aan boord moest zijn. Ten langen laatste begon er toch wat tot me door te dringen en ben ik eens gaan kijken. Hij zei: 'Man, heb je zo geslapen? verschrikkelijk: enz. Maar ik had geen gedachten gehad dan alleen over God en Jezus. Geen werken, geen eigen! Maar dáárvan vervuld en dáármee bezet. Wat genieten wij dan? Zaligheid!

Dat is dan nog maar even een tipje van de volle genade en dat, terwijl de breuk nog niet eens was geheeld die er lag tussen God en mijn ziel. Hoe moet het dan wel geweest zijn voor onze eerste voorouders in de staat der rechtheid? Zij hebben God genoten, dus de zaligheid.

Nu komt de zondeval tussenbeide. Dan wordt voor de mens, die eerst als heer der schepping was, de hof, waar God kwam, Die zij kenden aan de wind des daags, en waar zij zoveel zaligheid hadden genoten, hun door de zonde zó benauwd, dat zij vijgenboombladeren hebben geplukt en toen nog zijn weggekropen onder het dicht geboomte. Die zonde, die zonde, die ongehoorzaamheid, dat is zo'n vreselijk ding. Daardoor is er al de ellende. Wat God de mens gaf, is deze dus kwijtgeraakt door vrij- en moedwillige overtreding. En dat kan hij nooit, nooit, nooit, nimmermeer terugkrijgen, noch door deugden, noch door plichten, of goede werken, of wat dan ook. Dat verbond der werken is stuk, verbroken; daar zal nooit of te nimmer meer zaligheid door zijn.

Maar ziet dan Gods oneindige liefde en barmhartigheid! Hoe moet het die oude Adam te moede geweest zijn, toen hij daar op de grond lag, onder het dicht geboomte, als hij daar hoort: 'Waar zijt gij?' Hij had God losgelaten, maar God Zijn schepselen niet. Wat moet Adam beginnen? Hij zegt: 'Ik zag dat ik naakt was; daarom verborg ik mij'. Dan vraagt God: 'Wie heeft u dat te kennen gegeven? Hebt gij van de boom genomen die Ik verboden had?' Daar is weg alle gelijkheid aan God, Die heilig, rein, vlekkeloos is. God is liefde. En Adam gaat zeggen hoe het nu bij hem is. Hij zegt: 'De vrouw die Gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij

van die boom gegeven'. Wèg de liefde tussen man en vrouw! Het huwelijk ook stuk. Eva laat het er ook niet zo bij zitten; zij zegt: 'De slang heeft mij bedrogen'.

Merkt eens: men ligt met elkander overhoop en ook met het reine scheppingswerk. Daar is het lied der schepping verstomd, daar heeft alles opgehouden; daar heerste de drievoudige dood, die God had uitgesproken. Men had zich gebracht onder de heerschappij van satan. Adam en Eva, met al hun nakomelingen, zijn in een staat van gevangenschap gekomen, onder de zonde, onder de tirannieke macht des duivels, machteloos, totaal ontbloot om daar enige wijziging in aan te brengen.

Maar is het niet om een nieuw lied te zingen? Want daar is God weer de oorsprong van. Was Hij het in de schepping, nu is Hij het ook in de herschepping. Daar klinkt: 'Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; dat zal u de kop vermorzelen en gij zult het de verzenen vermorzelen.

Zeer groot is onze Heer', vol krachten,
Onpeilbaar diep zijn Gods gedachten.

Men zegt dat er bij Japan een plek in zee is, dat, al laat men er nòg zo'n machtig groot dieplood in zinken, het de bodem niet raakt. Hier ook. Die liefde van God is onpeilbaar. God, met ons lot bewogen! God heeft onze eerste voorouders toen Zelf gedekt; er vloeide bloed van dieren en met de vellen heeft Hij hen gekleed.

Nu moeten wij er op letten, dat heel dat nieuwe werk uit God is, uit het 'Ik zal'. Hij heeft hen bedekking gegeven, maar Hij heeft de vrucht van de zonde niet weggenomen. Want die moet en zal hier ervaren worden. In de dag der bezoeking over hen bezoekt Hij het. Want God vergeeft de zonde, dat wel, maar wij leren er de wrange vruchten van kennen. Daarom heeft God gesproken: 'Adam, je was het pronkjuweel van Mijn scheppingswerk, Ik had je tot heer over alles gesteld, over de beesten, de vogelen en de vissen, en om de hof te bebouwen en te bewaren, te beplanten, en nu zul je in het zweet uws aanschijns uw brood ... verdienen? Neen! God heeft hem zo'n klap in zijn hoogmoed gegeven, tegen het voetstuk waarop hij was komen te staan: Hij zegt: zult gij het eten. Want het brood, en zelfs een dronk waters, heeft alleen de Koning verdiend. Het aardrijk is vervloekt vanwege de zonde, en zou niets voortbrengen dan doornen en distelen. Dat er uit de aarde toch nog wat anders voortspruit, en er zaad is voor de zaaier en brood voor de eter, dat is er alleen doordat de Koning dat heeft verdiend. Anders zou er niets dan ellende zijn.

Nu komen wij hier in aanraking met doornen en distelen en zitten er midden in. Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. Zelfs in het verhevenste dat er hier is, is die ellende doorwerkende.

Het is een grote weldaad, dat wij hier 40 jaar zijn, maar terwijl je er over praat, en er over denkt, komt tegelijk boven: hoevelen zijn er niet die met ons begonnen zijn maar er niet meer zijn! Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. In het beste dat er is, is nog ellende. Het is zeer verblijdend als God het huwelijk zegent en er een kind wordt geboren. Wat een blijdschap voor vader en moeder! Maar dat kind heeft ook weer een ziel voor een eeuwigheid. Dus in de blijdschap is nog werkende van doornen en distelen: Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. Er komt weer in voor: vrucht van de zonde. Dat tempert hier alle blijdschap; dat is niet mis te doen. Ook: met smart zult gij kinderen baren. Hoe groot de moedervreugde ook mag zijn, er gaat smart aan vooraf. Telkens en in alles komt voor de dag: de zonde.

Dan: daar de aarde vervloekt is, wat een ellende is er niet op dit benedenrond! En de mens die het zich niet onderwerpt zegt: dan moeten wij dit doen, dāt doen, zus doen en zo handelen.

Wij hebben een volkerenbond gehad, die in elkaar gezakt is. Er zou nooit meer oorlog zijn. Nu, hoe is het geweest de laatste wereldoorlog? En dat tot spot van wat er in Den Haag staat: het vredespaleis. Wat zullen wij zeggen? Laat men God en Zijn woord los, dan komen al die dwaasheden. Nu is het weer zo: praten maar, redeneren maar met elkander, Veiligheidsraad en Verenigde Naties, van alles en nog wat. Gaat dat? De Schriftuur zegt: neen. Hoe een mens er ook over denkt, ons oordeel geldt niet. Gods Woord heeft gezag, want God handhaaft Zijn woord. Daarom mijne vrienden, gaat het niet met al het doen van mensen. Wat is dan de oplossing? Dit:

Vreest, vreest Hem t' allen tijd',
Gij, heiligen, daar g' ondervindt,
Dat hij, die God vreest en bemint,
Gebrek noch schade lijdt.
In honger komt noch moed,
Noch kracht den jongen leeuw te baat,
Maar die den Heer' zoekt vroeg en laat,
Mist nimmer 't nodig goed.

Laat ons elkander voorgaan en opwekken om God te vrezen. Dat wij daarin elkander voorgaan, en onze kinderen, want het is het beginsel van de ware wijsheid, dat is: om God, onze Schepper, te kennen zoals Hij Zich in Zijn woord heeft geopenbaard.

God heeft dan onze eerste voorouders uit het paradijs weggezonden, hen er buiten gezet; Hij stuurt ze de wijde, wijde wereld in, waar doornen en distelen ervaren zouden worden. En dan stelt God twee cherubim, met uitgetrokken zwaard, een vlamig lemmer, om de mens te beletten terug te gaan in de hof van Eden, en God sprak daarvan: 'opdat de mens zijn hand niet uitsteke, en neme ook van de boom des levens, en ete, en leve in eeuwigheid'. Was dat zo? Ja, in de verbeelding, in de vermening van de mens. Want die boom des levens was een sacrament van het werkverbond; nu is het werkverbond finaal stuk, verbroken, en daardoor kan het sacrament, de boom des levens, ook geen nut aanbrengen. Nu is God zo minzaam (want Hij bedoelt onze zaligheid: wij zeiden al: de mens heeft God losgelaten, maar God ons niet) dat Hij die cherubs daar heeft gesteld als een prediking voor onze eerste voorouders, en ook voor u en mij. Wat voor een prediking? Bij het Vrouwenzaad, dáár moet ge zijn. Dáárin ligt uw herstel, uw opkomst. Anders nèrgens. Alléén in Hem. Dat is het.

Nu zijn we dus bij de zaak: een nieuw lied. Daar heeft God de grondtoon voor gegeven. Hij is er het begin van. Het Begin van alle dingen. Dat is Hij in het werk der schepping, nu ook in het werk van herschepping. Want hoe moet het Adam en Eva te moede zijn geweest, toen God sprak van herstel, en dat door het Zaad van de vrouw, dus herstel zoals God dat had uitgedacht, Hij dat wenste en wilde. Laat ons daar goed rekening mee houden. Dus: herstel alléén in Zijn Zoon. Alles wat buiten Zijn Zoon is, is tegen de wil van God. Er kan wezen: ja, kijk eens mens, een mens moet zus leven en zo leven, en dit doen en dat doen, en dat hoort en dat past en dat betaamt. Alles goed en best; laat ons zodanig handelen en wandelen dat wij zonder aanstoot zijn voor de naaste, ja, dat onze naaste een voorbeeld aan ons kan nemen, zó dat de wereld zegt: dat is geen gewone man of vrouw, of jongen of meisje, want daar is God het hoogste, laat dat alles zo zijn, maar dat is geen zaligheid; er ligt geen verdienste in. Bij God geldt alleen het werk van het Vrouwezaad, waardoor die twee partijen, Schepper en schepsel, weer bij elkaar kunnen komen. Dat is de zaak.

Als ik dan hier lees: Halleluja, zingt den Heere een nieuw lied, dan is het zo, dat de Schriftuur, of de kerk, vervuld is met wie God is, en welk een ruimte er bij Hem is. Hij heeft hulpe bij een Held besteld; Hij heeft in dat Vrouwezaad, in Zijn geliefde Zoon, al Zijn

welbehagen. Nu kunnen wij zelf niets wijzigen of veranderen, niets verbeteren. Dat gaat niet. Maar als er in ons hart openbaar wordt, dat ook wij nog zalig kunnen worden (want daartoe is de prediking, hé?, opdat wij daarvan doordrongen zouden worden), dan moeten wij het maar eens proberen, mijne vrienden, om dan niet vervuld te worden met blijdschap, hulde en dankzegging aan God. Dat moeten wij maar eens proberen, als wij er aanraking mee krijgen dat wij zalig kunnen worden. Het gaat niet. Want daarin komt openbaar dat het maar één letter verschil is: Schibboleth of Sibboleth; maar voor wie het niet recht konden uitspreken was het de dood. Zo liggen dood en leven zeer dicht bij elkaar. Nu kan er veel gepraat worden, maar als er niet uit openbaar wordt de verheffing Gods, dan behoeven wij er geen respect voor te hebben. Als er niet de liefde tot God en onze naaste uit voor de dag komt, werpt het dan maar op de mesthoop. Wij hebben Gods woord als enig richtsnoer. Al wordt er ik weet niet hoe hoog gepraat, tot in de derde hemel.

Als er aanraking is dat God zó is, dan gaat het hart zich uitspreken. Gisteren zei ik nog: toen ik leerde kennen dat ook ik nog zalig kon worden, toen was mijn zeggen: O God, zijt Gij zó! Al zou er geen hemel zijn tot beloning en geen hel tot straf, dan zijt Gij nog waardig om gediend te worden om Uwszelfs wil; hier, bezit mij, met ziel en lichaam, allebei.

En toen de Zoon Gods aan mijn ziel geopenbaard is als Middelaar, ik in Hem alles zag wat tot zaligheid en leven nodig was, en Hij Zijn Middelaarshart opende, dan moeten wij maar eens proberen om dan koud te blijven. Dat is een totale onmogelijkheid, een uitgesloten zaak. Alles wat in ons is komt in beweging: 'O God, zijt Gij zulk een God? Is het zó gesteld?'

Ja, ik zal nog lager afdalen; als openbaar wordt: ik bevind mij hier in het heden der genade, de welaangename tijd en de dag van zaligheid (niet redeneren, hoor, maar: dat het waarlijk het h art raakt), hoe is het dan? Dan zijn wij verbaasd en verwonderd. Net zoals de zon schittert aan het firmament, zo zien wij de liefde Gods schitteren. Hij is met ons lot bewogen geweest.

In de griep tijd, in 1918, lagen er soms hele gezinnen te bed, ja soms zijn hele gezinnen gestorven. In die tijd kwam er een man doodziek van zijn werk thuis en zijn vrouw lag al doodziek op bed, en de kinderen ook. Hij k an niet meer, trok de deur dicht, en is z o, aangekleed, op bed gevallen. Dat was donderdagmiddag. Hij werd wakker van de zonneshijn; de blinden van de vensters waren bijna dicht, dat had blijkbaar iemand gedaan, en daar scheen de zon door. Hij probeerde te gaan zitten, en eens te gaan staan. Ja, hij kon staan. Hij luisterde: zijn vrouw leefde nog, zijn kinderen lagen ook allemaal te slapen, die leefden dus ook nog. Ja, welke dag zou het zijn, en hoe laat? Hij wist van niets. Hij wierp de blinden open, en toen keek hij zo in de opgaande zon, en toen zakte hij als een zandzak in elkaar: het was nog heden der genade; voor hem, voor zijn vrouwen voor zijn kinderen. Heel het gezin had al in de eeuwige rampzaligheid kunnen zijn. Toen heeft die zieke man staan zingen:

Geloofd zij God, met diepst ontzag;
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.

Wij hebben immers een redelijke godsdienst. Dat is als wij aanraking hebben met: heden der genade. Dus daar zien wij al in, wat hier staat: zingt den Heere een nieuw lied. Bij de minste aanraking komt boven: 'O God, Gij behoort eer te ontvangen; welk een liefderijke en dierbare Majesteit zijt Gij!' Nu moeten wij ons eens indenken: als wij in de kennis van onze verloren staat God in Zijn rechten moeten eerbiedigen, en alle grond verliezen: 'Het is verloren, voor eeuwig kwijt', en die gezegende Verbondsmiddelaar ons uit de diepte van het verderf oppakt, en God Zich uitspreekt op grond van Christus' arbeid, ons neemt, reinigt, dekt en zweert: 'Ik zal nooit meer op u toornen noch schelden tot in eeuwigheid', hoe moet dat dan wel zijn? Daar gaan ze de Heere een nieuw lied zingen. Dan zingen ze van vrije genade. Daar is Christus, de

Verbondsmiddelaar, het grote middelpunt. Daar is God, de Eerste Persoon; Hij is de uitdenker; Hij gaf Zijn Zoon. Daar is die dierbare Geest, uitgaande van de Vader en de Zoon als de adem des levenden Gods, Die zondaars bearbeit en schikt ten eeuwige leven. Daar blijft niets anders over dan eer aan God.

Een nieuw lied. Dat dus niet behoort tot die oude staat maar tot de nieuwe. Er is een verbond der genade, en krachtens dat verbond handelt die Drie-enige God. Zij leren er hier de vruchten van kennen, en daardoor keren zij daarmee weder tot de Oorsprong.

'k Zal met mijn ganse hart Uw eer
vermelden, Heer',
U dank bewijzen.

Laat ons dat vers nog zingen, het is het eerste vers van Psalm 138.

Hier is dus een opwekking in het zingen van een nieuw lied. En nu worden er hier geen schotten gezet of afpalingen: die mag meedoen, en die niet, die wel, en dat kan wel, en ja, voor die is het nog: dat hangt. Neen, zo is het helemaal niet. Hoe dan wel? Zó: de heiligen der hoge plaatsen zijn zó vervuld geweest met dat God eer moest hebben, dat ze zelfs opgeroepen hebben de beesten der aarde, tot zelfs de vissen in de wateren, tot de dennenbomen en de cederbomen: alles love den Heere. Want de genade maakt het hart zó geweldig ruim!

Ik hoorde eens van een kind Gods die met een ander sprak die nogal 'bekeerd' was. Nu, bekeerd zijn is de bedoeling niet, hé; want Christus zaligt zondaars, naar het welbehagen Gods, maar Hij wil niet dat wij 'de bekeerden' zijn. Nu, die man dan was nogal 'bekeerd', en toen zei die goed 'bekeerde' man over een ander: 'Ja, ik heb nog weer eens met hem gepraat, maar hij valt geregeld maar terug om in zichzelf te kijken'. 'Ja', was het antwoord van dat eerste kind Gods, 'dan kun je aan zo iemand zien hoe wij zelf geweest zijn, hé. En als ik dan op mezelf zie, en ik zie die man bij tijden tobben, dan denk ik wel eens: hij ligt mogelijk nog veel dieper in het hart van God, dan jij en ik'. Wilde hij zomaar eens iets zeggen? Neen; dat brengt de genade met zich.

Daarom hebben de heiligen der hoge plaatsen alles opgeroepen, tot zelfs de redeloze schepselen, om God te eren. Dat sluit niet dit in, dat als er iemand sprak en het was niet van het waarachtige stempel, zij zeiden: '0, dat geeft niet, hoor; het is toch goed: Neen. Maar de genade brengt met zich: 'Kom, ga met ons, en doe als wij; 0 Jeruzalem, dat ik bemin, wij treden uwe poorten in.

De moeders die met hun kinderen tot Jezus waren gekomen, zeiden niet tegen de kinderen: 'Nu moeten jullie hier maar blijven zitten, want daar is de Zoon van God, de profeet uit Nazareth, de beloofde Messias; wij gaan er even naar toe'. Neen. Zij namen hun kinderen mee, opdat de Koning ze aan Zijn boezem kon drukken, hun de handen opleggen en zegenen. Niet: 'De kinderen weten nog nergens van; het zijn maar kinderen; zij hebben geen verstand'. Zien wij wel hoe de genade dus, net als ik met deze zakdoek in mijn handen doe, ons vormt naar de Schriftuur en naar de heilige wet, die eist God boven alles lief te hebben en de naaste als onszelf?

Wij zullen verder gaan. Wij lezen hier: Zijn lof zij in de gemeente Zijner gunstgenoten. Wonderlijk woord!

Waar God Zijn gunst betoont, zij dus Zijn gunstelingen zijn, worden zij tot elkander gebracht, bij elkander, worden zij één, zijn zij Zijn gemeente. Nu is dat niet zo: 'Ja, dat is wel een aardige man of vrouw'. Neen. De waarachtige genade brengt tezamen.

Ik heb al eens meer verteld, dat ik eens met de bus door de tunnel reed, en dat, toen we er door waren, een oude man me vroeg: 'Zeg, meneer, is dat nu die straete onder de riviere door, waer de groate boten boven ons vaere?' Ik antwoordde: 'Ja, meneer.' Hij zegt: O, o, wat de mense toch al maer kenne, hé?' Ik zei: 'Ja, en dat steekt nu het hardst af als wij zelf niets kunnen'. Hij keek me eens aan en zei toen: 'Joe ben zeker een manne die niet deuge?' Ik zei: 'Dan heb je het precies geraden'. Hij weer: 'Mag ik dan bij joe komme zitte?' En toen hebben we tot Alblasserdam over God en Zijne werken zitten spreken. Nu komen gunstgenoten bij elkander. Hij weet mijn naam niet en ik de zijne ook niet. Maar ze zijn toch één. Dat is door dat verheven zielzaligend geloof waarin Christus het grote middelpunt is.

Zijn lof zij in de gemeente Zijner gunstgenoten. Want ieder heeft zijn eigen ervaring, zijn eigen geschiedenis maar alles komt hier op neer: wij hebben met zo'n goede, goede God te doen.

Daarom volgt er: dat Israël zich verblijde in Dengene Die hem gemaakt heeft, dat de kinderen Sions zich verheugen over hunnen Koning. Wonderlijk: gunstgenoten krijgen hier de naam van Israël, worstelaar. Want satan is een verschrikkelijke tiran, en onze oude natuur is uit de aarde aards; dus het is hier: strijd, worstelen, strijden en nog eens strijden. Maar nu gaat Hij hen noemen: Israël. Zoals zij dan zijn, zo zijn ze door Hem. Hij maakt hen worstelaars, ware Israëlieten. Hij strekt Zijn machtige arm en sterke hand over hen uit.

Dan is er hier nog sprake van: dat de kinderen Sions zich verheugen over hunnen Koning. Dat is met toeëigening. Niet: over een koning. Maar er staat met nadruk dat Hij van hen is. Die God des Verbonds spreekt nog in de tweede psalm: Ik toch heb Mijnen Koning gezalft over Sion den berg Mijner heiligheid. Dat is het eigen woord van God en dat betreft Zijn lieve Zoon. Nu horen de Koning en Zijn ellendigen bij elkaar. Ja, zal men zeggen, wij kunnen Hem niet missen. Inderdaad; als het goed ligt dan zijn wij geheel op Hem aangewezen. Maar nu is Hij ook op hen aangewezen. Want die verheven heilsschatten, die Hij aan het kruis verworven heeft kan Hij niet kwijt aan de wereld, en ook niet bij de godsdienst. Waardoor niet? De wereld heeft genoeg aan de wereld, en de godsdienst heeft genoeg in hun godsdienst. Ja, daardoor is Hij op Zijn armen en ellendigen aangewezen. Op hen. Er staat: Sion. Daar lezen wij nog van: het is Sion, niemand vraagt naar haar. Sion betekent zowel: zeer dun (er groeide schier geen grasspriet, slechts enkele struiken voor de rest niets) als tegelijk: verzamelplaats. Van zichzelf zijn ze totaal leeg, dor en dood. Maar nu is het ook als een verzamelplaats, een opslagplaats. Want hoe ellendig zij ook zijn, als Hij bij hen plaats maakt dan verrijkt Hij hen met Zijn gezegende werken van goddelijke genade, zodat zij herbergen de kennis van God en van de werken van Christus, ja die Drie-enige God Zelf bij hen inwoont. Zullen zij zich dan niet verheugen over zo'n Koning? Dien God hun Zelf gaf, hunnen Koning? Ja toch? Dat kan niet uitblijven.

Nu volgt er nog vers drie; dat tot besluit: Dat zij Zijnen Naam loven op de fluit, dat zij Hem psalmzingen op de trommel en harp. Israël was een slavenvolk; als slaven heeft God hen door een machtige hand en sterke arm uit Egypte uitgeleid. God heeft hen geleid. Ja, wel door de hand van Mozes, maar Mozes moest ook de wolk- en vuurkolom nalopen, en daardoor is hij terecht gekomen voor de Rode Zee. Daar komt de vijand van achteren, de bergen zijn ter zijde, en nu is er geen uitweg. Maar dan geldt:

God baande door de woeste baren
en brede stromen ons een pad.

Daar heeft God een pad gemaakt waar het niet was, en Israël is droogvoets door de Rode Zee gegaan. Maar de vijanden zijn verdronken.

En als dat gebeurd is: na zo'n lange gevangenschap, na zoveel nood, van hun vijanden verlost, dan zitten zij niet stil bij elkander: 'een groot wonder, hè? ja hoor, dat mogen wij wel zeggen, hoor, o, o, o, ja. jongen, als de Heere overkomt, hé, ja, dat is toch zo'n eeuwig wonder, ja. En ja, dat de vuurkolom hen, hé, verschrikte, en ons de weg wees. Ja, man, als je er in komt, het is o ja, maar het ontbreekt hem aan alles; hij kan er niet inkomen ook'. Wel neen! Dat is geleuter van deze tijd, met er over te praten. Wat hebben zij gedaan? Zelfs Mirjam, de zuster van Aäron en Mozes, met de vrouwen hebben trommels genomen en zij hebben gezongen dat God Farao met al zijn wagens in de Rode Zee heeft verdronken, maar Zijn volk Israël er droogvoets doorgeleid.

Er zei eens iemand, die genade en aanneming bij God had verkregen: 'God heeft mij een lachen gemaakt; al die het hoort zal met mij lachen'. Toen zei iemand: 'Als je nu bekeerd bent, dan moet je niet zo ijdel zijn, hoor; dan moet je niet lachen'. Het antwoord was: 'Als jij het dan nog eens wordt, dan moet je het eens proberen om het niet te doen'. Het is immers een werk van des harten vrolijkheid. En als er van de heerschappij der genade is, dan is er niets aan te doen: dan moeten wij onze geest eens luchten. Hebben Israël en Mirjam met de vrouwen gedanst, dat is niet het dansen geweest zoals het nu is, dat glad gepraat wordt met: David huppelde ook voor de ark. Dat is een ander dansen geweest, dan het tegenwoordige. Wat was het dan? Ziel en lichaam behoren God toe, en waar er genade is, dat spreekt zich uit, en zij bieden zich Hem aan zoals ze zijn, om straks eeuwig voor Zijn troon te zijn om God volmaakt en uit alles dank te zeggen. Deze zaak dan moeten wij zuiver geestelijk verstaan; het is die blijdschap des harten waaraan zich alles moet onderwerpen. Hebben zij dan grote blijdschap gehad: Farao en zijn wagens te gronde gegaan, en zij, Israël, droogvoets door de zee geleid, dan geldt:

Geef dan eeuwig eer
onzen God en Heer';
klim op Sion, toont
eerbied waar Hij woont,
waar Zijn heiligheid
haren glans verspreidt;
heilig toch en t'eren
is de Heer' der heren.

Het brengt des harten vrolijkheid teweeg. De Catechismus, sprekende over het zaligmakend werk, handelt dan ook over ellende, verlossing en dankbaarheid. Die dankbaarheid is niet een zekere bekrompenheid, van: ja, een ziel moet nu voor de Heeere leven. Wel neen. Zo is het niet. Des harten vrolijkheid is:

Ik zal U, O God, boven alles eren,
dat is mijn hoogste begeren.
Ik zal U minnen met al mijn zinnen.

Zodat het is: het is maar een poosje dat ik hier ben, en dan, dan ben ik op de plaats van mijn bestemming. Dan zal ik boven alles uitgalmen: Gode en het Lam zij de dank, de eer, de lof, de aanbidding, tot in alle eeuwigheid. Welk een rijkdom is er dus bij die God! Hij herstelt hen in Zijn gemeenschap, herstelt hen in Jezus Christus, herstelt hen zonder werken, waarde of verdiensten, zodat de genade als genade openbaar wordt.

Dat God het heilige; dat wij het mee huiswaarts nemen; dat Hij het heilige tot dat einde, dat wij onze ogen op Hem slaan en uit de rijkdom van Zijn genade al datgene zoeken wat wij nodig hebben in voorbereiding en toerusting om Hem eens te ontmoeten, en dat met blijdschap, om zonder verschrikking voor Zijn rechterstoel te verschijnen.

O, mijn vrienden, geeft er acht op, dat alles buiten de genade een fiasco is, éne grote teleurstelling. Toe, breekt met de zonde, met de wereld. De wereld is als een mooie, schoonschijnende appel maar is van binnen niets dan verderf en worm.
Maar bij die getrouwe God is het zó: Hij schenkt voor hun dubbele schaamte en schande dat zij juichen over hun deel, om erfelijk het dubbele te bezitten, en vreugd op vreugd te hebben.
Zegene Hij ons Zijn woord dan daartoe, Zijn Naam tot dankzegging.
Amen.

Slotzang. Psalm 99 : 8: Geeft dan eeuwig' eer ...

Zegen.

Gaat dan henen in vrede en ontvangt de zegen des Heeren:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen,